

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütőrőlökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 " "
 negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés
 árkedezményben részesül.

Nyitár sora 40 fillér.

Glosszák.

A delegációs ülészek a magyar ellenzék részvétele nélkül foly le. Delegátusaink azonban így is lelkiismeretesen teljesítették kötelességeiket, s nagy meglepéssel látta a közvélemény, hogy a magára maradt munkapárt mily beható ellenőrzést fejtett ki, mennyire szíven viselte és védelmezte a magyar érdekeket. Teljesen áthatotta a munkapártot annak a fokozott felelősségnek az érzete, amely felelősség a rendkívüli külpolitikai helyzet, s az ellenzék távolléte folytán hárult reá. Derekas munkát végzett, elismerést vívott ki minden tekintetben, a helyzet magaslatán álló gouvèrnementális pártnak bizonyult ez alkalommal is.

Érzi azonban az ellenzék is már, hogy a rendkívüli viszonyok között nagy hiba volt a delegációból kimaradnia, s az életbevágóan fontos elhatározások minden felelősségét s minden érdemét is átengednie a munkapártnak.

Az ellenzéki sajtó egy része azzal próbálja mentesíteni a pártját, hogy azt a többség zárta el a delegációban való részvételtől.

Ez nyilvánvalóan nem így történt. Köztudomású, hogy a többség a szokásos módon felszólította volt az ellenzék, a maga köréből megfelelő számú delegátus kijelölésére, az ellenzék azonban egyáltalán nem kandidált senkit, s még csak nem is válaszolt az udvarias fölhívásra. Hanem azért mégis elment a delegáció alakuló ülésére: . . . a karzatról tüntetni!

Mindegy, — hangzik tovább az ellenzéki okvetetlenkedés, azért a delegáció ügyeit mégis csak családi körben intézte el a munkapárt.

Furcsa dolog, hogy az ellenzék a maga eljárásának következményeit veti szemére a többségnek. Még furcsább azonban, hogy ez az ellenzék, amikor kormányon volt, szándékosan hagyta ki a delegációból a balpártot és a nemzetiségi pártot, pedig ezek vágytak és jelentkeztek részvételre.

A koalíció azonban azt mondta arájuk hogy azok nem pártok és nem adott nekik helyet a delegációban, ahová egymaga ellenzék nélkül vonult be.

Hát az nem volt „családi kör“?

Ideje azonban, hogy vége legyen a szertelenné vált pártoskodásnak s a megindult nagy eseményekre való tekintettel rendbe jöjjön a magyar politikai pártok egymáshoz való viszonya.

Érzi az ellenzék higgadtabb vezérei és komolyabb elemei is a többséggel való békekötés szükségét. Béke pedig nem lehet kölcsönös engedékenység nélkül. Így látja, így mondja ezt Andrássy is, egy friss nyilatkozatában.

Csak az a sajtóságos, hogy végeredményben mégis a Lukács és Tisza elejtését kívánja a többségtől. Tehát kölcsönös engedékenységet is egyedül a többség tanusítson?

Egy csésze tea mellett.

— Jó napot! Épen jókor, töltöm a teáját. Foglaljon helyet. No, mit áll ott az ajtóban, mint valami sóbálvány?

— Gyökeret vertek a lábaim bámulatomban.

— És mi az, a mi annyira megdöbbsentette?

— Ez a hajviselet, ez a szigorú arczi-fejzés, ez a sötét s puritán egyszerűségű öltözék legalább is szokatlan. Hogy volt képes életvidám piros arczát és egész mosolygó külsejét szegletessé változtatni s azt a szép arany-szöke hajkoronát ennyire elrejtetni?

— Hát maga nem is tudja, hogy bőjt van?

— Ugy tudom, hogy a bőjt egynemely ételtől való tartózkodásban áll.

— Ó maga boldogtalan! Tudja meg, hogy a hiuságról kell lemondani. Divatos ruha, felsütött haj, kaczagás: mind csak haszontalanság, kész veszedelem, ha meg akarjuk menteni lelkünk üdvösségét.

— Ki volt az a szerencsétlen, a ki a maga jókedvét ennyire megrontotta?

— Semmi rontás. Épen hogy megjött az eszem. Egy igen tiszteletreméltó öreg ur magyarázta meg a minap nagy közönség előtt, hogy a hiuság Istennek nem tetsző dolog. Már pedig én inkább akarok tetszeni Istennek, mint maguknak.

— Sajnálattal bár tudomásul veszem ezt a kegyetlen elhatározást. Ámbár nem tudom megérteni, miért hív akkor minket teára, ha nem nekünk akar tetszeni. De ha megengedi, beszéljünk e felől az elhatározása felől. Ugyis utoljára.

— Hát miért volna utoljára? Reménytelen, maga nem azért szokott velem beszélgetni, hogy divatosan voltam öltözve és jó kedvem volt?

— De biz igen. Hát kinek jutua eszébe csevegni egy lesütött szemű, fanyar hangulatu szótlan anyókéval?

— Anyókéval?! No hallja, maga nekem szép czimeket osztogat!

— Bocsánat, ha eljárt a nyelvem; elvagyok keseredve. Kérem az mégis Isten ellen való véték, ha egy szép fiatal nő a hiuságot

rossznak tartja s arra határozza el magát, hogy bár — csak hetekig is — nem fog mosolyogni. Mert mi is hát tulajdonképen az a hiuság? Tetszeni vágyás. Tetszeni vágyunk bizonyára nem a rossz tulajdonságainkkal, a gyengeségeinkkel; hanem a jó, rokonszenves, tetszetős, kedves vonásainkkal. A tetszeni vágyás ezért hatalmas rugója az emberi cselekedeteknek. Haladni csak az tud, boldogulni csak az tud, a kiben megvan a vágy, hogy másoknak tessenek. Milyen gyönyörűen énekel a fülemile, mikor a párjának tetszeni akar! Milyen szép a páva, mikor tollait kiterjesztve hódítani akar! Milyen gyönyörűen tud táncolni a havasvilág legszebb madara, a mikor hívja őt a tetszeni vágyás, a hiuság, a szenvedély. Hát mikor két férfi-szarvas feáséges élet-halál harcot vív a nő-szarvas mosolyáért, s a mikor a győztes ellenfelét elüldözve diadallal bögi a győzelem himnuszát: milyen bájos hódolattal közeledik feleje az asszony, az élethalál küzdelemmel meghódított asszony! Az első nő, a ki a víz tükreben meglátta

HAAS FÜLÖP és FIAI szőnyeg és butorszövet gyárosok

Nagy választék linoleum, viaszosvászon, szövet és függönyök, roletták és tapétákban. Nagy raktár valódi perzsa szőnyegekben.

Kolozsvár Unió-utca 3 szám. Gyár: Sopron.

Nyilatkozatok.

(Ü. L.) Dacára az ellenzékiek harcias nyilatkozatainak a népgyűléseken avagy a választók előtt, mint legutóbb ezt tevék a Kossuth beszámolásakor, — azért a béke iránti hajlam mégsem hamvadott el a szívükben. Történnek ily irányú nyilatkozatok is. Különösen Andrásy részéről.

Csak az a baj az ily nyilatkozatokban, hogy nem határozottak! . . . Nem jelölnek ki, megegyezhető pontokat minden ilyen nyilatkozat az általánosság terén mozog. Mind ebben csucosodnak ki: „esetleg” — „talán” — „Lukács és Tisza mentével esetleg létrejöhet a megegyezés”. Mind ilyen „ha — he” variációban tárgyalják a kérdést.

A többség hajlandó a békéltető pártközi konferenciára. De csakis tárgyi alapon és nem ellenzéki diktatori alapon.

Arra már rájöttek az összeverődött koalíciósták, hogy a többséget meg nem bonthatják. Arra rájöttek, hogy obstrukcióval győzni nem fognak. A multban ez bevált, az ellenzék mindég győzött az obstrukciós anarchiával, — de jelenben az ily győzelmeknek végleg befellegzett. És így vetkőzött le az ellenzék a „diktálási” fenhéjazást.

Én megírtam már a Bánffy Dezső bukásakor, hogy végleges hiba volt a Széll Kálmán paktumozási terére lépni. Megjósoltam a parlamentarizmus bekövetkező esődjét! . . . De hát a magamféle közkatona szava nem nyomott a lapban. Jóslatom azonban sajnos bekegyeztetett. Az obstrukció hatalommá nőtte ki magát és buktatá egymásra a kormányokat.

Teljesen elzúllott a magyar parlamentarizmus. Végre az obstrukciót letörte a nemzeti munkapárt összetartása.

Most már csak vergődik a második kiadásban megjelenő obstrukciós tábor. Nem tudja mitévő legyen! . . . Göröcsösen szeretne ragaszkodni az obstrukciós fegyveréhez. De azt is látja, hogy az immár elrozsdásodott a szigorított házszabályal.

Ily uton tehát hatalomhoz nem juthatnak. Más nemesebb ezél őket nem vezérli. Sötét négy éves kormányzatukat elfelejték ők már, szeretnék azt újból megkaparintani. Ezért vergődnek oly göröcsösen, nem tudják, hogy miként egyengedhessék arra az utat.

Kéblük mélyében óhajtkák a békét. De mit ér nekik az oly béke, a mely nem hajtja malmukra a vizet. Már pedig ennek a mikénti megoldása nagyon nehéz feladat.

Nehéz azért, mivel a június 4-iki előtti állapotok visszaállítása egy a képtelenséggel. A szigorított házszabály sem ejthető el. E nélkül pedig ki van zárva az ellenzék uralomra juthatása. Nekik pedig a hatalom a fő! . . . Ez az oka a béke akadályainak. Az ország érdeke előttük semmi. Parlamenti ellenőrzői hivatásra nem hajlandók vállalkozni, mert ez ki tudja mikor juttatja hatalomhoz őket? — Kinjukban tehát nem tudnak egyebet kitalálni, mint Lukács és Tisza feje követelését. De aztán ha e kívánatuk teljesülne, semmi konkrét nyilatkozatot nem tesznek arra nézve, hogy hajlandók-e az oly békekötésre, a mely utját vágja a további anarchiának.

Konkrét nyilatkozatok nélkül a béke ki nem alakulhat. Az még nem megoldás, ha Lukács és Tisza visszavonul. A két nagy államférfi azt szívesen megteszi, hogy lemondjon állásáról. De ebbe nem megy bele a többség, a míg pozitív nyilatkozatok nem tevődnek a béke áráról.

Ilyent pedig az ellenzék nem tett! . . . Alljanak nyíltan elő kívánataikkal, hogy mily alapon kívánják a béke megkötését. S ha ezt elfogadható alakban megteszik, mi sem áll utjában a békének.

A többség és kormány nem áll utjában a béke megköthetésének, Lukács László e tekintetben annyira ment, hogy nem kívánja a vele való békéltető tárgyalást, a kormányt az ily akcióba nem vonja bele. Intézzék azt szerinte el a pártok kiküldöttei egymás közt. A tisztességes békét a kormány azonnal magáévá teszi.

Kell-e ennél önzetlenebb álláspont? . . . Tisza is alaveti magát a békéltető bizottság határozatának. A nemzeti munkapárton tehát nem mulik a béke létre nem jötte.

De a párt egysége annyira szilárd, hogy méltán mondhatá a delegációs ebéd után a kiraly az egyik munkapárti képviselőnek: „örvendek, hogy oly egységes, összetartó a part”. . . . Ez összetartás kizárja azt, hogy valami fuzióss féle kibontakozás alakuljon ki a béketárgyalások során.

Ilyen békéről szó sincsen. A nemzeti munkapárt bomlasztó elemeket nem vesz soraiba fel. Kívánja ezt az ország érdeke, mely kizárja az örökös kormányzati kísérletezéseket. Szilárd programu alapján álló kormányzat kell és nem ingadozó pártesoportozati kormányzat.

Teljesítse parlamenti ellenőrzését az ellenzék, ily alapon hamarosan létre jön a béke. Ellen esetben az ugyan létre nem jön. Ezt biztosra veheti az újból összeverődött érdekhajhász koalíció. Trójai-falóval — béke ára ezimmet — szét nem robbantják a többséget, sem nem vonulhatnak be a hatalom várába.

Az ország érdeke ugyan a béke. De a minden ároni békekötés lehetősége ki van zárva. Az ilyen már nincs az ország érdekében.

magát és vadvirágból koszorút tett a fejére, szóval disziteni kezdte magát: öntudatlanul is tetszeni akart. Az a kis diák, a ki a tükör elé állva kötözgeti nyakkendőjét s egyszerű ruháival elégedetlenkedni kezd, a testgyakorló vagy szellemi versenyen pedig legjobb erejét megfeszítve győzni akar; ha öntudatlanul is, de valakinek bizonyára tetszeni akar. Hát az a tulajdonság, mely az embert tetlenségben nem hagyja, erejét megfeszíti, versenyre ingerli, bátorra, hőssé teszi; hát az rossz tulajdonság? A ki már senkinek sem akar tetszeni, az cinikus ember, zúllott ember, elveszett ember. Én azt hiszem, hogy a házas élet is csak akkor lehet boldog, ha a hazastársak állandó ambíciója, hogy egymásnak tetszésére legyenek.

— No ezt ugyan megmagyarázta. Maga akarja tanítani az asszonyt a hűségára, a ki ebből a tudományból már születésekor többet tud, mint a legtudósabb férfi száz esztendőskorában?

— Hát akkor ne öltön ilyen szigoru arcot; ne öltözzék ebbe a mesterkelten bubánatos hangulatba. Milyen szép ez a derült, mosolygó világ és milyen kiálhatatlan, ha borult, esős, hűvös, zivataros. Ilyen az asszony is. Az egész természet felvidul; a nap valósággal kaczag örömben; a csillagok ragyognak, a virágok felemelik és hódolattal bólogatják fejcskékiket, mikor egy szép asszonyt mosolyogni látnak. Mosolyogjon hát egy kissé, ha szépen kérem.

— Nem mosolygok, mert maguk mindjárt

el kezdenek kepelődni és megbolondulnak. Pedig a férfi csak addig kellemes, míg nyugodt, jó modoru és előkelő. A hogy el kezd bolondulni, akkor igazán unalmas és kellemetlen.

— Már az igaz, hogy lassankint egész külön szanatóriumot kell berendezni azok részére, kik a maga szép szemeitől és mosolyától megbolondulnak. De ne törődjek vele. A ki elég merész, hogy a napba nézzen, az bizony könnyen megvakul. Hát aztán azért a nap ne süssön tovább? Nem jó ember vagy legalább nem okos ember az, a ki el akarja hitetni, hogy a szomorúság tetszik az Istennek, hogy az Isten nem szereti a mosolygót, jókedvű embereket. Vagy talán az a divat, az az előkelőség jele, hogy vagy egyáltalán nem, vagy csak egy kissé felrehozott szájjal szabad a jókedvnek kifejezést adni. Hígyje el, nincs szebb divat az egészséges és jókedvű fiatalságnál. Azok a bácsik, a kik a hűség ellen predikálnak, bezzeg más-kép gondolkoztak és beszéltek ifju korukban. Bánkódják az, a kinek van mit megbánni. Maga azon bankodik, hogy szép? hogy az Isten remekbe teremtette? Azt gondolja, hogy az Isten teremtette volna ilyen szépnek, ha nem örülne rajta?

— Hallgasson maga pogány!

— Az vagyok, pogány vagyok, a szépség kultuszának híve, rajongója vagyok. Szébb nekem az a tündérország, a hol nincs feleg, nincs sár és zivatar, nincs lemondás, bubánat és szomorúság; hanem örökös tavasz, derű

és boldogság. Az istenek szépek, vidamak, örökké ifjak és arany trónokon ülve boldog megegyedésben isszák a halhatatlanság italát. Gyönyörködnek a szép és jókedvű emberekben, a kik az isteneknek szépségükkel és vidámságukkal szereznek örömet. Mikor Afrodité mosolyogva kilép a tengerből, az egész természet, virág, ember, isten meghódol előtte, az asszonyi szépség eszménye előtt. Valóban az én vallásom a világozság, fény, ragyogás, vidámság, őszinteség és szeretet vallása, a melyben az isten is vidám, szerelmes és boldog; nem büntet, nem íjseztet senkit, nem leli örömet a fakirok lemondásában, szomorúságában és önkínzásában. Ezt a vallást nem gonosz emberek fekezésére, hanem egyszerű, őszinte, vidám és művész lelkek boldogítására találtak fel. Az én hitem szerint nincs ragyogóbb isten-teremtése a nagy természetben egy szép asszony mosolyánál. Mosolyogjon hát azzal az edes ajkával, azokkal a kigyóbüvölő, lélekhaborító szemeivel. Ha tudná, milyen szép olyankor; milyen üdvözítő, boldogító az a mosolygás, melyet nem lehet elfeledni, a melybe bele lehet örülni, edes álomba, boldog örületbe. Mosolyogjon csak még egyszer, utóljára, hogy az emléket vigyem magammal a vigasztalosság sötét éjszakájába.

— (Elmosolyodik.) Nagy bolond maga barátom.

— Edes gyönyörű tündér-asszony! Csakhogy egyszer már mosolyogni látom.

HIREK.

— **A király Budapesten.** A király az eddigi megállapodások szerint november 2-án érkezik Budapestre, ahol három hétig marad. Ez idő alatt többször fog kirándulni Gödöllőre, ahol nagy vadászatok is lesznek.

— **Dr. Balogh Jenő** kultuszminiszteri államtitkár, a marosújvári kerület országgyűlési képviselője, Szász József főispán kezéhez 200 korona adományt juttatott a marosújvári árvízkarosultak felsegélyezésére.

— **Erdélyi birtok-akció.** Az erdélyrészi gazdasági akció hatalmas támaszt talált az Altruista Bankban az erdélyi birtokmozgalmak tervszerű befolyásolására. Rendre veszik meg és parcellázzák a vidék magyar gazdái közt az eladóvá tett birtokokat, melyek a beavatkozás nélkül spekuláns kezekre kerülnek s így drágán jutnának a szerzők kezére, feltéve, hogy azok az esetleges nemzetiségi vásárlókkal árak dolgában versenyezni tudnának. Az Altruista Bank és a székelyföldi miniszteri kirendeltség ez évben már eddig Várhegy, Moson (Marostordamegye), Maroscsepő, Bernád (Kisküküllő m.), Felvincz (Tordaaranyos m.) és Szucság (Kolozs m.) községekben bonyolított le parcellázásokat és segített erős magyar parasztságot felépíteni a pusztuló magyar középbirtok romjain. A nemzetiségekkel körülvevett, fentemlített hat község határában magyar kiscsapatok jutottak az akció által olyan fekvőségekhez, amelyek a kirendeltség és az Altruista Bank együttes beavatkozása nélkül aligha nem a nemzetiségi birtokhódítás statisztikáját növelték volna.

— **Szüret és az időjárás.** Az elmúlt néhány szép napos idő valami kevés reményt nyújtott a szőlőgazdáknak a szőlő megérésére. A 6 nappal későbbre kitűzött szüretre sem javul a szőlő, tegnap újból esős idő következett be. Szerdán a felső fordulón: Hosszú, Rétes, Lövőszin, Órhegy, Borvölgy, Kakuk és Szentersébetben; csütörtökön az alsó fordulón: Kőberék, Gál-hegy, Farkaspatak, Bathori-hegy, Tinódi-hegy, Sajtópatak és Apaffy-hegyen szüretelnek.

— **Háboru.** A Balkán államok sorba háboruba keverednek a törökkel. A berzenkedő Montenegró után Bulgária üzent meg a háborút. Ferdinánd bolgár király lelkes hangú kiáltványt intézett a bolgár néphez. — Vrnja mellett a törökök győztek és a montenegróiak több száz halottat vesztek. — Péter szerb király Belgrádból Nisbe ment, a szerb hadsereg főhadiszállására. — Törökország támadásra készül Szerbia és Bulgária ellen.

— **Mammutosontváz.** Dr. Pávay Vajna Ferencz geologus a nyár és őszi folyamán a pénzügyminiszterium megbizá-

sából Segesvár, Szentagota és Fogaras vidékén földgáz után kutatott s a mint Nagysinkről értesülünk, ezen munkálatai közben mammut csontvázra bukkan. A csontok Kiskisink határában, az ottani sósutközelében levő mély vizmosásban voltak. A folytonos esőzés miatt azonban annyira szétáztak az őket bezáró és lezúszott diluviális vörös anyaggal együtt, hogy megmenteni semmit sem lehetett belőlük. Pávaynak mégis sikerült megállapítani az állkapcsok és a bennük volt zápfogak alapján, hogy a csontváz a diluvium régen kipusztult hatalmas elefántjától, a mammuttól származik.

— **Rövid lesz a jövő évi farsang.** Rég volt olyan rövid farsang, mint a jövő évben lesz. A bálók, táncestélyek rendezésének nehéz dolguk lesz, hogy a rendelkezésre álló négy héten belül lebonyolítsák az összes farsangi mulatságokat. Január 6-án lesz Vizkereszt, amikor kezdetét veheti a táncz, a mulatság, de már Hushagyókedd február 4-dikére esik és kezdődik a böjt. Tehát mindössze négy szombat est és a Hushagyókedd áll rendelkezésre a farsangi táncmulatságok rendezésére.

— **Külföldi segély egy erdélyi községnek.** Posenből érkezik a hír, hogy a Gusztáv Adolf-egyesület 25.000 márkás szeretet adományát erre az évre a nagyküllőmegyei Besse községnek adományozta.

— **A gépiróleány tragédiája** a czime annak a hatásos társadalmi drámának, mely vasárnapi műsorszáma lesz az Edison mozgósínházban. Az új műsor sorrendje: 1. Jacopi akrobata csoport, gyönyörű variete mutatvány. 2. Pathé Ujság, a legutóbbi hét világeseményeinek riportszerű bemutatása. 3. A kis baba visszontagságai, igen hatásos vígjáték. 4. Az ártatlan, szenzációs amerikai dráma. 5. Csülök megfizeti a házbért, nagyon humoros. 6. A gépiróleány tragédiája, társadalmi dráma két felvonásban. 7. A gázömlés, a főszerepben Linder Maxival.

— **A magyar csizmadiák és a háboru.** Az elmúlt napokban Békésgyulán járt Szófiából a „Bolgár Hitelbank“ igazgatója és a bank egyik főtisztviselője, akik a csizmadiáknál készen levő 2000 pár csizmát megvásárolták. Ezen kívül a szövetségben levő 280 csizmadiamesterrel szerződést kötöttek tízezer pár csizma szállítására, amelyből hetenként 1500 párt kell a szövetségnek szállítania, olyan árban, hogy monarchiánk fizeti a csizmát mozgatás esetén. A bolgár kiküldöttek több városban kötöttek csizmavásárt. — Az enyedi csizmadiatársulat jól tenné, ha érdeklődne és szintén részt venne a bolgárok részére való csizma-szállításban.

— **Nagyenyedi váltóhamisítók.** Hat évvel ezelőtt, 1906. április hó 2-án történt, hogy Klein Samu nagyenyedi óras boltjába vásárlás céljából Rosenthal Zsigmond borgóprundi tanító és Rosenthal Henrik kolozsvári kereskedősegéd beállítottak. Rosenthalék egy aranyórát és egy aranyláncot vettek

és a vételár fejében egy 150 koronás váltót adtak át a kereskedőnek. Ezt a váltót egy ideig törlesztették is Rosenthalék, de a fizetést egyszerre csak abbahagyták. Végre is Klein Samu peresítette a váltót és ekkor kitudt, hogy az azon szereplő Stern Sándorné és a kibocsátó Králik Rezsóné nevével írásai hamisak. A gyulafehérvári kir. törvényszék az annak idején megtartott főtárgyaláson Rosenthal Zsigmond és Rosenthal Henrik bűnösségét meg is állapította. Elsőfokon a bíróság magánokirat hamisítás bűntetteért mind a két vádlottat 6-6 havi börtönnel sújtotta. Fellebbezés folytán a nagyenyedi váltóhamisítók ügye a minap került a kolozsvári kir. ítélőtábla elé. A büntetőtanács a gyulafehérvári törvényszék ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

— **Beleesett a Marosba.** Miklóslakán Mitria Sofron 48 éves ember csónakon át akart menni a Maroson. Alig indult el, a csónak felborult és Mitria a víz alá merült s belefullt.

— **Miniszteri rendelet a járművek közlekedéséről.** A befűgyminiszter valamennyi törvényhatósághoz a gépjárművek közlekedésénél észlelt szabálytalanságok megszüntetésére körrendeletet bocsátott ki. A rendelet azokat a szabálytalanságokat akarja megszüntetni, melyek az autók használata alkalmával — a sofőrök gondatlansága folytán — keletkeztek.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** október hó 16-án tartott rendes közgyűlése tárgysorozatából kiemeltük a következő pontokat: A drágaság csökkentése érdekében a kamara a fiatal szarvasmarhák levágásának korlátozása érdekében a kerületében levő városi tanácsokhoz megkeresést intézett. — A kamara Kolozsvár város főkapitányi hivatalához megkeresést intézett aziránt, hogy a 16 éven aluli ifjak az utcai újságárusitástól eltiltassanak. — A kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskolán 9 tanulónak 600 korona ösztöndíjat adományozott. — Az elnökség jelenti, hogy a miniszter ur a kamara kerület részére rendszerezett 600 korona ösztöndíjat az 1912. évben Heitz József zalatnai köcsiszolónak engedélyezte. Az 1913. évi január 1-en életbe lépő új adótörvényekkel kapcsolatban a kamara illetékek szabályozása érdekében emlékiratot terjesztett a miniszter urhoz. — Az aradi társkamara megkeresése alapján a Maros folyó hajózhatóvá tétele érdekében a kamara az ez ügyben megindított mozgalomhoz csatlakozik. — A kolozsvári munkásbiztosító pénztár megkeresése alapján a kamara foglalkozott a kereskedő segédek részére az üzletekben ülőhely létesítése kérdésével, ez ügyben azonban egyelőre lépéseket nem tesz, mivel e kérdés a munkában levő s a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvényben megoldást fog találni

— **Már hamisítják az új kétkoronást.** A kolozsvári rendőrség egy pénzhamisító banda két tagját fogta el. „A pénzverő

Telefon 53 sz.	<p><i>Lupényi cox</i> . . . . . 5 kor.</p> <p><i>Porosz diószén</i> . . . . . 5 kor.</p> <p><i>Barna szén</i> . . . . . 4 kor.</p> <p>100 kilógrammonként:</p>	<p>GIRNER J. JÓZSEF</p> <p>kereskedésében</p> <p>NAGYENYED.</p> <p>Telefon 53 sz. Főtér.</p>	Telefon 53 sz.
----------------	--	--	----------------

társaság" egykoronásokat és az egészen új kétkoronásokat gyártotta és valószínűleg látszik, hogy már eddig is különösen a vidéken sikerült nekik eléggé jól utánzótt, hamis pénzekkel a kevésbé óvatos embereket megkárosítani. — A mi piacunkon is vigyázzunk!

* Pontosság, gyorsaság megbízhatóság jellemzik „A z E s t” híreit, pártatlanság, függetlenség Az Est politikáját, jólérségség, őszinteség Az Est közgazdasági közleményeit, tartalmasság, pártatlanság Az Est sportrovátát; epen azért minden olvasónk jól teszi, ha ezt a napilapot az itteni árusítónál naponta megszerzi vagy pedig ha környéken lakik, a hova az árusító lapokat nem kézbesít, közvetlen Az Est kiadóhivatalánál előfizetéssel megszerzi. Mutatvány számokat szivesen küld Az Est kiadóhivatala (VII. Erzsébet-körút 20) mindenkinek, a ki mi lapunkra hivatkozik.

x Dörmögő Dömtör úr a Királyhágón tulra utazik, elbucszva fiatal feleségétől, többi házínépétől, dolga van, újabb kalandokra kell mennie. Ez most Sebők Zsigmond és Benedek Elek kepes gyermek-lapjának, a Jó Pajtás-nak a legújabb szennázója. Másik szennázója Nagy Endre meséinek sorozata, melyek Prutyi meséi ezimel bájosan rajzolják a pesti gyermeket. Rudnyánszky Gyula is folytatja kis ködmön ezimü verses meséjét, Mesemondó bácsi meséje, Kalivoda Kats pompás rajza, a kis krónika rovat közleményei a háborúról, Zsiga bácsi kedves mókája, Szemere György folytatja nagyszerű regényét. A rejtvények, szerkesztői ízenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

Nagysád!

ha háztartását praktikusán és takarékosan akarja vezetni, akkor nem nélkülözheti a magyar asszonyok népszerű közlönyét, a Hürthy Emilné szerkesztésében 19 év óta megjelenő „Háztartás”-t. Ha ennek a kiváló folyóiratnak hasznos tanácsait követi, akkor büszkén mondhatja majd vendégeinek:

a lakásom

berendezésétől a háztartásomban található utolsó szegig a „Háztartás” jó tanácsai figyelembe vételével vannak gondozva. Ha meg nem ismerne ezt a pompás folyóiratot, kérjen mielőbb ingyenes mutatványszámot a „Háztartás” kiadóhivatalától, Budapest, VI.

Eötvös-utca 36.

Ha most féleltre 6 koronával előfizet a „Háztartás”-ra, akkor teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a HÁZTARTÁS KÖNYVTÁRA most megjelent pompás 20 kötetet, mely izléseesen kiállított könyvek valódi kincsébányája minden művelt és modern háziasszonyoknak.

* Kérdezze meg házi orvosát, hogy nem-e akkor cselekszik legokosabban, ha már szappant vásárol, hogy csak a Kolozsvári Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipere szappant veszi. Megóv minden ragályos betegségtől.

* Hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolog közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexinnel” történtek próbák, beigazolódtott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen: egyedül biztos szer. Kapható: U. Kovács József örökösök gyógyszerárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán. 64—19

3590—1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Domsa Viktor végrehajthatóan Filip Todor lui Petru paezalkai lakos végrehajtható szennedő elleni végrehajtható ügyében a végrehajtható árverés a paezalkai 521. sz. tkvben A + 1. rsz. a. foglalt ingatlanra, C. 2. a. Doburta Petru javára 45 kor. 40 fill. tőke, s jár. erejéig bekebelezett zálogjogtörlesztésre fordítandó es bírói letétbe helyezendő 45 kor. 40 fill. tőke, s bírói letétbe helyezendő 10 kor. 50 fillér költség, ezen árverési kérésért ezuttal megállapított 17 kor. és a meg felmerülő költségek valamint esatlakozottak kimondott Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztárnak 1000, 300, 120, 200, 200, 100 kor., Weisz Lajosné Lóvy Róznának 74 kor. 90 fill. tőke s jár. iránti követeléseinek kielegítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyalaférvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság és a paezalkai 11. sz. tkvben A + 1, 3, 5, 7, 11—13, 19, 20, 21, 24—26, 28—31, rsz. a. foglalt Filip Todor lui Petru tulajdonul fólvetl ingatlanra, még pedig az 1. rsz. 29, 30. hrsz. 714 kor., a 3. rsz. 328 hrsz. 78 kor., 5. rsz. 414. hrsz. 20 kor., 7. rsz. 487. hrsz. 12 kor., a 8. rsz. 631/2. hrsz. 8 kor., 11. rsz. 1048. hrsz. 124 kor., 12 rsz. 1151. hrsz. 28 kor., 13. rsz. 1280. hrsz. 54 kor., 16. rsz. 1491—1493. hrsz. 54 kor., 19. rsz. 1936. hrsz. 60 kor., 20. rsz. 1999.b. hrsz. 43 kor., 21. rsz. 2014.a. hrsz. 16 kor., 24. rsz. 2219. hrsz. 45 kor., 25. rsz. 2284. hrsz. 185 kor., 26. rsz. 2333, 2334. hrsz. 37 kor., 28. rsz. 2502. hrsz. 59 kor., 29. rsz. 2662. hrsz. 84 kor., 30. rsz. 2731, 2732. hrsz. 34 kor., 31. rsz. 2748.a. hrsz. 17 kor., összesen 1771 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1912. december hó 6-ik napján délelőtti 10 órakor Paezalka községbázházhoz kitézetik hivatalos órák alatt a kir. telekkönyvi hatóság a fentebb említett községbázházánál megtekinthetők az alábbi feltételek alatt:

1. Ezen árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak és a vevő a bánatpénzt a vhsz. 25. §-ában említett esetben kiegszítteni köteles.

2. Az árverelmi szándékozók az 1908. évi XLI. t.-ez. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LXI. t.-ez. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 140. §. értelmében bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő tartozik a vételért 2—3 egyenlő részletben 15 30 és 45 — 30 és 60 nap alatt minden egyes árverési részlet után, az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű kérvény mellett a helyi kir. adóhivatal mint bírósági letéti hivatalnál befizetni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1912. évi június hó 4-én.

Dr. Bottlik István,

A kiadvány hitelül: kir. járásbíró.
Kaba János, tkkvezető. 309 1—1

!!!

TÖBB PÉNZE

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

OSAK II

nagyenyedi szővőgyárból

OSAK I

Árjegyzék ingyen küldetlk.

ÉRTESETÉS!

Értesitem a t. enyedi közönséget, hogy a disznóvágási szezonra egy jó

hideg húsfüstölőt

állítottam fel, ennél fogva elfogadok húst füstölni.

Tisztelettel

LACZKÓ SÁNDOR.

A gőzfürdő mellett.

315 1—3v (Ifj. Szergely-féle ház.)

Cserépkályhák at

és takaréktüzhelyeket

hazai valamint külföldi gyártmányukat gyorsan és pontosan elkészítik meg rendelés szerint. Átrakásokat, javításokat és e szakmába vágó munkákat elvállalok jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ifj. Biró János, kályhás

243 9— Nagyenyed, Tóth-u. 63 szám

Az „Első Magyar Általános

Biztosító Társaság”

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszkozlendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyedi ügynöksége.

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)

állandóan raktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

A magyar királyi államvasutak menetrendje Budapest-Brassó (Predeál) közt és vissza, 1912. október 1-től.

Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	T. v.	T. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.		
607	506	508	604	504	510	502	544	541	533	559	509	501	508	601	507	505 a	603
7-05	7-00	8-20	2-00	2-05	6-15	9-35					7-20	7-30	1-50	1-25	6-15	10-40	9-20
	12-26	4-18		7-14	2-52	2-42	7-24				11-09	2-16	8-41		11-15	4-35	
		4-58	9-06		10-51	8-32	6-46	1-15					5-20		6-40	1-13	
	6-25	10-31		12-33	10-27	7-54	2-58						2-33		4-48	11-46	
	7-04	11-20		1-16	11-17	8-17	4-04						1-56		4-17	11-20	
	7-13	11-26		1-22	11-26		4-12						1-36		3-51	11-10	
	7-20	11-32		1-29	11-35		4-24						1-30		3-47	11-04	
	7-41	11-53		1-53	12-06	8-39	4-56						1-30		3-27	10-46	
5-55	8-10	12-30	12-20	3-01	1-33	9-05	5-20						1-30		3-08	10-29	10-57
	8-34	12-51		3-36	1-58		ék.						1-30		2-01	9-38	
6-20	8-44	1-07	12-45	3-51	2-16	9-30							2-32		1-53	9-30	10-02
	8-50	1-13		4-07	2-22								1-38		1-38	9-22	
7-00	9-42	2-14	1-27	5-17	3-23	10-13							1-58		12-57	8-48	9-28
7-12	10-00	2-33	1-40	5-43	3-43	10-26							1-40		12-24	8-12	9-14
8-02	10-59	3-47	2-31	7-50	5-08	11-17							1-40		12-24	8-12	9-14
8-14		4-06	2-43	8-15	5-30	11-39							12-51		11-24	7-13	8-32
10-43		7-53	5-16	12-45	8-56	2-25							12-30		10-58	8-15	8-15
													10-02		7-41	6-00	6-00

Budapest-Arad-Tövis és vissza, 1912. október 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		
602	608	612	604	610	624	665	625	609	611	601	607	603	
7-05	7-50	12-20	2-00	9-30					5-45	12-30	1-5	7-25	9-20
12-47	4-04	11-15	7-08	6-32					9-34	5-09	8-20	11-42	4-16
4-07	9-17	6-00	10-34	11-02					4-21	11-29	4-55	6-14	12-44
5-01	10-39	7-25	11-27	12-19					2-53	9-04	3-50	4-45	11-32
5-14	11-02	7-46	11-40	12-41	6-25	ék. 9-33			2-35	8-46	3-37	4-24	11-18
5-35	11-27	8-20	12-00	1-06	7-01	ék. 9-03			2-05	8-17	3-15	3-51	10-57

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig tartó időt jelzik.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

20

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-utca 128.

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktártartok.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok aláíratos szolgálja

GERŐ L., uri szabó.

254 8— Nagyenyed, Fötér.

Gyászuhatat 24 óra alatt készítek!

Hirdetéseket legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

GÉPOLAJ!

Értesítés! Legközelebb üzembe jön **Amerikai rendszerű gépolajgyáram.** E nemben s ily módon **legelső az egész ország területén.** Mindenfajta gép- és henger-olaj minden minőségben.

BENZIN fogyasztók

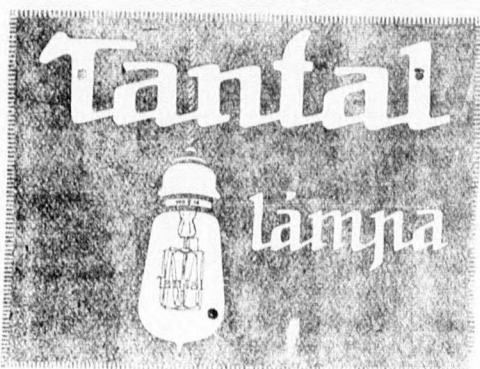
figyelmét ezúton vagyok bátor ujonnan épített s a modern technika legújabb vívmányainak megfelelően felszerelt **benzinrektifikációm-ra** felhívni. Ezen készülék segítségével legelső minőségű finomított és kétszer tisztított, **motorbenzint, autombenzint, foltisztítóbenzint** több minőségben, teljesen szagtalanul, gyógytári célokra is, továbbá **gazolint** (világítási célokra), **hidrúrt** (gázfejlesztésre), **extraktív benzint** és **terpentinpótlékot** gyárthatok, mely elsőrendű termékeimet mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — Legfinomabb **király- és szalonpetroleum!** Mindennemű ásványolajtermékek; **motorhajtó olajok, mozdonyfűtő- és gépkendő-olajok!! - Tüzelő olajok!!**

BARUCH-JEREMIAS

kőolajfinomítógyára Maros-Vásárhely.

Egy nagy szoba

külön bejáráttal, esetleg butorozva (világítás és fűtéssel) azonnal kiadó Kovács Gyula-utcában épült új házban. Értekezhetni: **Bresztowszky Károly**, vagy **Földes Ede** úrnál.

LEGTARTÓSABB

húzott drótszállas lámpa

Magyar

Siemens - Schuckert - művek

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

299 2-5

Táncztanítási-jelentés.

Tisztelettel értesítem Nagyenyed és vidéke közönségét, hogy **f. hó 29-én** délután 5 óratól 7 óráig a kollégium tornatermében

táncziskolát

nyitok a kollégium és polgári iskola növendékeinek heteaként 3-szor, hol a legújabb tánczok a legmodernebb stíben oktatva lesznek.

Kezdők 12 korona-, haladók 6 korona díj mellett.

Intelligens uri családoknál, úgy csoport, mint egyes személyek biztos sikerrel órákat előnyös feltételek mellett kapnak.

Felnőtteknek este 9-11 óráig tartom a táncziskolát.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Herlitska Nándor

okleveles tánczmester,

305 3-4 Tövis-utca 45 sz. alatt

TISZTÁN

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle)

Glycerin szappan

Tojás „

175 7-

Mandula „

Márvány „

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

KOLLARIT
BŐRLEMEZ
SZÁRMAZÁS

„Kollarit“ bőrlemez
”
kaucsuk compositióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedélemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.

VÉGTELENÜL TARTÓS.
Régi zsindeletők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bevonni nem kell.

Kapható:
SCHOPPEL és BAUER
vaskereskedőknél
NAGYENYED.
270 5-13 v

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.

Alsó Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtszia anyagra

Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai szőlő és gyökéres vesszők.
(Ültető díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG
és elnyálgás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az ötvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógyszertárakban és drogériákban.

Eljen!

Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ és EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.
Kapható: Nagyenyeden: **U. Kovács József és Schuller Viktor** gyógytárában.
Gyulafehérvárt: **Fröhlich Oszkár, Vlád Virgil és Vértés Miklós** gyógytárában.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyar Reszvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.